

Μνήμη και Προφορική Ιστορία

Ενότητα 7β: Μετά τη Συνέντευξη

Ρίκη Βαν Μπούσχοτεν

Τμήμα Ιστορίας, Αρχαιολογίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας

Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας

ΜΑΘΗΜΑ 7 – Β ΜΕΡΟΣ

ΜΕΤΑ ΤΗ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ

Η ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΩΝ ΜΕΤΑΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

- ◊ Συνοδευτικό υλικό που κατατίθεται στο αρχείο μαζί τη συνέντευξη
- ◊ Δελτίο πληροφορητή, ημερολόγιο, περίληψη, απομαγνητοφώνηση, παραχωρητήριο, φωτογραφίες κλπ
- ◊ Masterlog για κάθε συλλογή
- ◊ Επιτρέπει την καλύτερη κατανόηση της συνέντευξης
- ◊ Σημαντικό για «δευτερογενή ανάλυση» (από άλλους μεταγενέστερους ερευνητές)

ΔΕΛΤΙΟ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΤΗ

- ◆ Περιέχει:

- ◆ Τα βασικά στοιχεία της συνέντευξης
- ◆ Τα βασικά βιογραφικά στοιχεία του πληροφορητή
- ◆ Στοιχεία επικοινωνίας με τον πληροφορητή

◇ ΔΕΛΤΙΟ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΤΗ

◇ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ : ΣΧΕΔΙΑΖΟΝΤΑΣ ΤΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΠΟΛΗΣ ΤΟΥ ΒΟΛΟΥ

◇ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ

◇ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΤΗΣ/ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΤΡΙΑ:

◇ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ:

◇ ΤΗΛΕΦΩΝΟ:

◇ ΠΟΙΟΣ ΠΗΡΕ ΤΗ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ:

◇ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗΣ:

◇ ΤΟΠΟΣ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗΣ:

◇ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗΣ:

◇ ΣΕ ΤΙ ΜΕΣΟ ΓΡΑΦΤΗΚΕ Η ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ:

◇ ΚΥΡΙΟ ΘΕΜΑ:

◇ ΠΑΡΑΧΩΡΗΤΗΡΙΟ:

◇ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ:

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

ΕΤΟΣ ΓΕΝΝΗΣΕΩΣ:

ΤΟΠΟΣ ΓΕΝΝΗΣΕΩΣ:

ΦΥΛΟ:

**ΕΠΑΓΓΕΛΜΑ: ΤΩΡΑ Η/ΚΑΙ ΣΤΟ
ΠΑΡΕΛΘΟΝ**

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑ ΓΟΝΙΩΝ:

ΜΟΡΦΩΤΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ:

ΜΟΡΦΩΤΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ ΓΟΝΙΩΝ:

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ:

ΤΟ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ

- ◇ Συντάσσεται αμέσως μετά τη συνέντευξη
- ◇ Καταχωρεί «εν θερμώ» τις πρώτες εντυπώσεις του ερευνητή για τη συνέντευξη
- ◇ Περιγράφει το χώρο, την εμφάνιση του πληροφορητή
- ◇ Εστιάζει στη σχέση μεταξύ πληροφορητή και ερευνητή και πως εξελίχθηκε
- ◇ Σημειώνει σημεία ασάφειας, περαιτέρω διερεύνησης

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ (1) ΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

- ◇ Πως ήρθατε σε επαφή με τον πληροφορητή(-ήτρια);
- ◇ Σε ποιό μέρος έγινε η συνέντευξη; Περιγράψτε το χώρο.
- ◇ Μια περιγραφή του πληροφορητή (εμφάνιση, φυσιογνωμία, ντύσιμο, χαρακτήρας)
- ◇ Ποιές ήταν οι αρχικές αντιδράσεις του πληροφορητή
- ◇ Ήταν πρόθυμος(η) να μιλήσει; Εξέφρασε επιθυμία να μείνει ανώνυμος;
- ◇ Παραβρέθηκαν και άλλα άτομα στη συνέντευξη;

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ (2) Η ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

- ◆ Περιγράψτε τη σχέση που αναπτύχθηκε μεταξύ σας στη διάρκεια της συνέντευξης; Σημειώθηκε μεταβολή αυτής της σχέσης από την αρχή ως το τέλος της συνέντευξης;
- ◆ Έχετε την εντύπωση ότι ορισμένα στοιχεία της ταυτότητας σας επέδρασαν αρνητικά ή θετικά στη συνέντευξη;
- ◆ Υπήρχαν σημεία του οδηγού για τα οποία δεν ήθελε να μιλήσει ο πληροφορητής;
- ◆ Για ποιά σημεία ήταν πιο πρόθυμος να μιλήσει;
- ◆ Υπήρχαν σημεία έντασης, αμηχανίας, συγκίνησης; Πως αντιδράσατε;
- ◆ Σε ποιά σημεία σκέφτεστε εκ των υστέρων ότι θα έπρεπε να είχατε χειριστεί τη συνέντευξη διαφορετικά;
- ◆ Τι μάθατε προσωπικά από τη διεξαγωγή αυτής της συνέντευξης;

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ (3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

- ◊ Ποιά θέματα δεσπόζουν στη μνήμη του αφηγητή;
- ◊ Ποιά σημεία της συνέντευξης φωτίζουν ιδιαίτερα το υπό έρευνας θέμα
- ◊ Ποιά άλλα σημεία της συνέντευξης σας φαίνονται ιδιαίτερα σημαντικά;

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ - ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ

- ◊ Εξωτερική εμφάνιση – χαρακτήρας πληροφορητή
- ◊ «Ο Ι. είναι ένας 60άρης με 'καρδιά 45αρη', όπως λέει ο ίδιος. Ομολογουμένως η εμφάνισή του τον δικαιώνει. Μέτριο ανάστημα, κοντά λευκά μαλλιά, γρήγορο περπάτημα, κοντή βερμούδα και πορτοκαλί μπλουζάκι. Πάνω του ξεχωρίζουν τα κόκκινα γυαλιά και τα καταγάλανα μάτια. Μιλάει γρήγορα και κουνάει έντονα τα χέρια του. Με φωνάζει απ' ευθείας Λένα ή Λενάκι και ζητάει να μιλάμε στον ενικό.»

ΤΙ ΛΕΝΕ ΕΚΤΟΣ ΜΑΓΝΗΤΟΦΩΝΟΥ

- ◊ Πάντως, όταν κάποια στιγμή μου ζήτησε να κάνουμε διάλειμμα, μου είπε πως η πιο αυστηρή από το προσωπικό [του Ασύλου Παιδιού] ήταν η κυρία [...], γυναίκα την οποία παρουσιάζει με πολύ θετικό τρόπο στη μαγνητοφώνηση.

ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΗΣ ΣΧΕΣΗΣ

- ◆ Πάντως, δεν μπορώ να πω πως η σχέση μαζί της ήταν ομοιόμορφη από την αρχή μέχρι το τέλος, αλλά, αντίθετα, εξελίχτηκε. Νομίζω πως με το ενδιαφέρον και το σεβασμό που της έδειχνα, τη βοήθησα να δείξει όλο και μεγαλύτερη εμπιστοσύνη σε μένα και να ανοίγεται και αυτό φάνηκε κυρίως στη συζήτησή μας για το πώς έφυγε από το εργοστάσιο του Ματσάγγου. Ενώ δηλαδή αρχικά μου είπε πως την έδιωξαν επειδή είχε κάνει κάποια ζημιά, αργότερα που τη ρώτησα τι ζημιά είχε κάνει, μου είπε πως δεν έφυγε για ζημιά, αλλά γιατί δεν την άφηνε ο άντρας της να εργάζεται πλέον, επειδή τη ζήλευε. Κι όταν στο τέλος τη ρώτησα τι άκουγε ο άντρας της για το εργοστάσιο και θέλησε να τη σταματήσει, εκείνη μου αποκάλυψε: «Σιγά μη με έκοβε αυτός από τη δουλειά. Απλώς έμεινα έγκυος, ήμουν αστεφάνωτη και ντρεπόμουν να εμφανιστώ στο εργοστάσιο». Νομίζω πως η εξέλιξη της κουβέντας στο σημείο αυτό δείχνει τη σταδιακή οικοδόμηση μιας σχέσης εμπιστοσύνης.

ΑΡΧΙΚΗ ΑΜΗΧΑΝΙΑ

Το γεγονός ότι δεν είχε προηγηθεί καμιά προκαταρτική συζήτηση και ότι δεν ήξερα τίποτα για την κυρία Βαρβάρα, με έκανε να νιώσω αρκετά αμήχανα, αφού δεν είχα ιδέα για τις θεματικές που ενδεχομένως θα είχαν ενδιαφέρον. Γι' αυτό επέλεξα να την αφήσω εντελώς ελεύθερη να μιλήσει και να αντιμετωπίσω τη συνέντευξη αυτή σαν ανιχνευτική.

Παρόλα αυτά, η κυρία Βαρβάρα αποδείχτηκε αρκετά δυνατή αφηγήτρια....

Η ΠΕΡΙΛΗΨΗ

- ◆ Περιέχει συνοπτικά τα βασικά στοιχεία του περιεχομένου της συνέντευξης:
 - ◆ Ονόματα, τόποι, γεγονότα, θεματικές
- ◆ Αναφέρονται με τη σειρά που ειπώθηκαν και με παραπομπή στο χρονικό κωδικό στο ηχητικό αρχείο
- ◆ Συνοδεύεται από τυποποιημένο εξώφυλλο
- ◆ Έκταση : περίπου 250-300 λέξεις για κάθε 30 λεπτά ομιλίας

ΕΞΩΦΥΛΛΟ

ΟΝΟΜΑ ΑΡΧΕΙΟΥ: ΑΡΧΕΙΟ ΟΠΤΙΚΟΑΚΟΥΣΤΙΚΩΝ ΜΑΡΤΥΡΙΩΝ Ι.Α.ΚΑ	
ΔΕΛΤΙΟ ΠΕΡΙΛΗΨΗΣ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗΣ	
Αριθ. συνέντ. : Σ017/068	Αρχεία WAV:
Τίτλος συλλογής: Σ017	Συλλογή Μουσείο της πόλης του Βόλου
Όνομα πληροφορητή:	Φύλο: Γ
Επάγγελμα: Εργάτρια βιομηχανίας, Συνταξιούχος	Έτος & τόπος γέννησης: 1923, Καρδίτσα
Επάγγελμα πατέρα: Καπνεργάτης γης	Επάγγελμα μητέρα: Καπνεργάτρια γης, Οικιακά
Ημερομηνία ηχογράφησης, tracks	12/7/13, (tracks 1)
Τόπος συνέντευξης	Σπίτι πληροφορήτριας, Βόλος
Όνομα ερευνητή	Σεβαστίδου Όλγα
Μέσο εγγραφής	ZOOM H4N
Φόρματ εγγραφής	48 khz, 16 - bit
Μονοφωνική ή στερεοφωνική	Στερεοφωνική
Συνολική διάρκεια	1:53:44
Πρόσθετα υλικά	Φωτογραφίες (περιγράφονται και παραδόθηκαν στην 4 ^η συνέντευξη 27/8/13)
Παραχωρητήριο	NAI
Παρατηρήσεις	Σύνολο διεξαχθέντων συνεντεύξεων: 4.

ΔΕΙΓΜΑ

- ◆ [συνολική διάρκεια 1:00:36]
- ◆ Η [...] γεννήθηκε στην Ξάνθη το 1930 (γραμμένη το 1927) και ήρθε στο Βόλο 3 χρονών. Δούλεψε 19 χρόνια ως πακετίστρια στο Ματσάγγο.
- ◆ [00:00:17] Θάνατος του πατέρα το 1942 από την πείνα, εργασία στην μαύρη αγορά από 12 χρονών. Στα 13 πρόταση γάμου από έμπορο, αρραβώνες (έχει και φωτογραφία), εκτέλεσή του στο μπλόκο των Παλιών το 1944. [00:01:52] Πως έπιασε δουλειά στο Μουρτζούκου πλαστογραφώντας την ημερομηνία γέννησης. [00:02:25] Αρραβώνας με το Γ., χωρισμός μετά από 3 χρόνια, ήταν πολύ ζηλιάρης. [00:04:07] Έκλεισε το εργοστάσιο, έμεινε άνεργη, έπιασε δουλειά στο Ματσάγγο μέσω ταμείου ανεργίας. Πως γνώρισε τον άντρα της την πρώτη μέρα στο εργοστάσιο.

ΑΠΟΜΑΓΝΗΤΟΦΩΝΗΣΗ

- Απομαγνητοφωνούμε ακριβώς ό,τι ακούμε, και τις σιωπές
- Σημειώνουμε όλες τις ασάφειες εντός αγκυλών, πχ
[ΔΑ] (δεν ακούγεται μια λέξη)
[πορκά;] δεν καταλαβαίνουμε μια λέξη, την αναπαράγουμε φωνητικά
[περνάει σε άλλη γλώσσα] αν αλλάζει γλώσσα ο/η αφηγητής/τρια
- Σημειώνουμε τις διακοπές της ηχογράφησης και τις συναισθηματικές αντιδράσεις, πχ
[χτυπάει το τηλέφωνο] [γέλιο] [κλάμα] [αναστεναγμός]
[μπαίνει στο δωμάτιο ο σύζυγος]

ΑΡΧΕΙΟΘΕΤΗΣΗ

- ◇ Ηχητικό αρχείο: το αρχικό αρχείο (MASTER) σε wav, αντίγραφο (ACCESS) σε mp3
- ◇ Αντίγραφα σε σκληρούς δίσκους
- ◇ Ονομασία των ηχητικών αρχείων με ομοιόμορφο τρόπο, π.χ.
 - ◇ Σ017MB-145-M_ΒΑΡΕΛΟΠΟΥΛΟΥ
- ◇ Αρχαιοθέτηση του συνοδευτικού υλικού
- ◇ Συμπλήρωση του masterlog

Το MASTERLOG

- ◆ Αρχείο Excel που περιέχει όλες τις βασικές πληροφορίες όλων των συνεντεύξεων μιας συλλογής:
 - ◆ Αριθμός και ημερομηνία συνέντευξης
 - ◆ στοιχεία για τον πληροφορητή
 - ◆ Στοιχεία για τον ερευνητή
 - ◆ Στοιχεία για τις τεχνικές προδιαγραφές του ηχητικού αρχείου
 - ◆ Στοιχεία για το συνοδευτικό υλικό

ΔΕΙΓΜΑ – ΣΥΛΛΟΓΗ ΜΟΥΣΕΙΟ ΤΗΣ ΠΟΛΗΣ – ΣΤΗΛΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΤΗΣ

ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΤΗΣ							
ΚΩΔ	Επώνυμο	Ψευδώνυμο	Όνομα	Έτος γέν.	Τόπος γέν.	Φύλο	Απασχόληση
Σ017/001	Κασάμπαλη		Κωστούλα	1910	Λίγδα Μ.Ασίας	Θ	Συνταξιούχος, πρώην εργάτρια του Ματσάγγου

ΣΤΗΛΗ ΕΡΕΥΝΗΤΗΣ

ΕΡΕΥΝΗΤΗΣ	
Επώνυμο	Όνομα
Καραστεργίου Σωτηρίου	Μαρία Βάσω

ΣΤΗΛΗ ΕΓΓΡΑΦΗ

Ημερομηνία	Τόπος	Διάρκεια	τύπος εγγραφής	εξοπλισμός	σημειώσεις
7/3/2013	N. Ιωνία, Βόλος	95 micr.	audio 2 tr, wav 44kHz 16 bit mono, ext.	Marantz 660	Συνέντευξη μαζί με την κόρη της Αλίκη Σωτηρίου, βλ. και Σ017/009. απεβίωσε 31/5/13

ΣΤΗΛΗ ΑΡΧΕΙΟΘΕΤΗΣΗ

ΑΡΧΕΙΟΘΕΤΗΣΗ		υλικός φορέας
ψηφιακά αρχεία		
master	access	
Σ017ΜΒ-001- Χ1-Χ2-Μ- ΚΑΣΑΜΠΑΛ Η	Σ017ΜΒ-001- Χ1-Χ2-Α- ΚΑΣΑΜΠΑΛ Η	

ΣΤΗΛΗ ΠΡΟΣΒΑΣΗ

ΠΡΟΣΒΑΣΗ	
Παραχ.	Περιορισμοί
ναί	

ΣΤΗΛΗ ΣΥΝΟΔΕΥΤΙΚΑ

Απομαγν.	Περίλ.	Ημερολ.	Άλλα	
				http://no-news-news.blogspot.gr/2013/06/blog-photos-(video-from-iphone)
	X	X	Φωτογραφίες (βίντεο από iPad)	g-post_1879.html

Χρηματοδότηση

- ◇ Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στο πλαίσιο του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- ◇ Το έργο «**Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας**» έχει χρηματοδοτήσει μόνο την αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- ◇ Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «**Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση**» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

Σημείωμα Αδειοδότησης

Το παρόν υλικό διατίθεται με τους όρους της άδειας χρήσης Creative Commons Αναφορά, Μη Εμπορική Χρήση, Παρόμοια Διανομή 4.0 [1] ή μεταγενέστερη, Διεθνής Έκδοση. Εξαιρούνται τα αυτοτελή έργα τρίτων π.χ. φωτογραφίες, διαγράμματα κ.λ.π., τα οποία εμπεριέχονται σε αυτό και τα οποία αναφέρονται μαζί με τους όρους χρήσης τους στο «Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων».

[1] <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/>

Ως **Μη Εμπορική** ορίζεται η χρήση:

- που δεν περιλαμβάνει άμεσο ή έμμεσο οικονομικό όφελος από την χρήση του έργου, για το διανομέα του έργου και αδειοδόχο
- που δεν περιλαμβάνει οικονομική συναλλαγή ως προϋπόθεση για τη χρήση ή πρόσβαση στο έργο
- που δεν προσπορίζει στο διανομέα του έργου και αδειοδόχο έμμεσο οικονομικό όφελος (π.χ. διαφημίσεις) από την προβολή του έργου σε διαδικτυακό τόπο

Ο δικαιούχος μπορεί να παρέχει στον αδειοδόχο ξεχωριστή άδεια να χρησιμοποιεί το έργο για εμπορική χρήση, εφόσον αυτό του ζητηθεί.